

JEUGDORKEST
NEDERLAND

HÉT LANDELIJK JEUGD-
SYMFOНИЕORKEST VOOR
AANSTORMEND MUZIKAAL
TALENT (14 T/M 20 JAAR)

WWW.JEUGDORKEST.NL

ONDERDEEL VAN:

NJO NATIONALE
JEUGDORKESTEN
NEDERLAND

PROGRAMMATOELICHTING

Jeugdorkest Nederland

Jurjen Hempel - dirigent
Hannes Minnaar - piano

vr. 30 juli – Openluchttheater Vrouwenhof, Roosendaal / 19:00 uur
zo. 1 aug. – Grote kerk, Breda / 20:00 uur
ma. 2 aug. – Voormalig Zendstation, Radio Kootwijk / 20:00 uur **
di. 3 aug. – Voormalig Zendstation, Radio Kootwijk / 20:00 uur **
wo. 4 aug. – Openluchttheater Cabrio, Soest / 20:00 uur
do. 5 aug. – Het Concertgebouw, Amsterdam / 19:00 uur (kort programma)
do. 5 aug. – Het Concertgebouw, Amsterdam / 21:15 uur (kort programma)

Programma:

G. Janssen – Off to the races (première)*

M. Ravel – Pianoconcert in G (solist H. Minnaar)

Allegrement
Adagio assai
Presto

N. Rimski-Korsakov – Sheherazade

De Zee en Sinbads Schip
Het verhaal van Prins Kalandar
De jonge prins en de prinses
Feest in Bagdad

*) nieuwe compositie in opdracht van het Jeugdorkest Nederland, mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Fonds Podiumkunsten; wordt niet uitgevoerd in Het Concertgebouw, Amsterdam
**) onderdeel van de NJO Muziekkamer Gelderland

Jeugdorkest Nederland (JON)

In het Jeugdorkest Nederland (JON) spelen ongeveer 75 getalenteerde jongeren (14-21 jaar), afkomstig uit het hele land. De orkestleden zijn allen enthousiast met muziek bezig en combineren school of een opleiding met de liefde voor hun instrument. Diverse leden van het JON volgen een (voor)opleiding aan een conservatorium. Concerten van het JON kenmerken zich door fris en uitstekend orkestspel onder de stimulerende leiding van vaste dirigent Jurjen Hempel. Op het programma staan zowel werken van de grote meesters uit de klassieke muziek als hedendaagse werken.

Jurjen Hempel

Jurjen Hempel wordt beschouwd als een van de meest veelzijdige Nederlandse dirigenten van zijn generatie. Naast Nederlandse orkesten en ensembles werkt Hempel met een groot aantal buitenlandse orkesten zoals het BBC Symphony Orchestra, BBC Scottish Symphony Orchestra, Helsinki Philharmonic, Finnish Radio Symphony Orchestra, Orchestre Poitou-Charentes en Orchestre National Bordeaux Aquitaine. In 2013 werd hij benoemd tot Music Director bij het Joensuu Symfonie Orkest in Finland. Sinds september 2018 is Hempel chef-dirigent van Opéra de Toulon.

Jurjen Hempel is een groot inspirator voor jonge musici. Hij heeft veelvuldig gewerkt met de Nederlandse conservatoriumorkesten en is sinds 2000 de vaste dirigent van het Jeugdorkest Nederland. Zijn missie is het overdragen van liefde en kennis van

het symfonisch repertoire, de kunst van het samen spelen in orkestverband en het ontwikkelen en ontplooiën van het muzikale talent van zijn jonge musici. 'Het uitbundig enthousiasme van jonge musici is zonder meer de allergrootste inspiratiebron van mijn muzikale bestaan. Om deze enorme talenten gewijs te maken in dit ongelofelijke repertoire is een fenomenaal genoegen', aldus Jurjen Hempel.

Hannes Minnaar

Meesterpianist Hannes Minnaar is een gerenommeerd Nederlands pianist met internationale bekendheid. Hij won diverse prijzen, waaronder de Nederlandse Muziekprijs in 2016. Minnaar wordt door de pers omschreven als technisch begaafd, zonder maniertjes en authentiek. Zijn spel is spontaan, natuurlijk en gemakkelijk zonder oppervlakkig te zijn. Hij is dan ook erg geliefd bij het Jeugdorkest Nederland, waar hij al eens eerder mee optrad.

Hannes Minnaar is onder andere bekend van het gerenommeerde Van Baerle Trio, maar hij werkte ook samen met musici als Janine Jansen, Isabelle van Keulen en Mischa Maisky. Als solist trad hij op met onder meer het Koninklijk Concertgebouworkest en het Radio Filharmonisch Orkest, onder dirigenten als Herbert Blomstedt, Elisha Inbal, Marin Alsop en Edo de Waart. Hij was in 2019 te gast in de serie *Meesterpianisten* in het concertgebouw, als eerste Nederlander na 22 jaar. Met het Orkest van het Oosten (nu Phion) nam hij Beethovens vijf pianoconcerten op. Hannes Minnaar nam vele cd's op met als laatste zijn solo-cd *Nox*, die een enorm goede ontvangst kreeg onder andere vanwege de bijzondere combinatie van werken. NRC vond het 'een cd om op repeat te zetten'.

Guus Janssen – Off to the races (première)

Guus Janssen is een Nederlandse componist en pianist die in zijn werk verschillende muzikale werelden bijeenbrengt: die van de klassieke muziek en van de jazzmuziek, van het componeren en van het improviseren. Janssen wordt gezien als een uitgesproken vernieuwer, omdat hij kans ziet in zijn muziek uiteenlopende stromingen tot een totaal nieuw geheel te smeden. Hij brak in de jaren 90 door bij het grote publiek met zijn opera *Noach*. Over zichzelf zegt hij onder andere dat hij 'een voorkeur heeft voor banale liedjes zoals je die bijvoorbeeld in de *Efteling* hoort', die hij vervolgens op soms humoristische wijze verder uitwerkt.

Jeugdorkest Nederland vroeg Janssen om speciaal voor het orkest een symfonisch werk te componeren. In *Off to the races* is het orkest via ingewikkelde cartooneske struikelpartijen op zoek naar de perfecte 'galop'. Wanneer die na een complexe canonische periode gevonden wordt openbaart zich de aanhef van de titelsong van een beroemde oude cowboy tv-serie. In het stuk is een speciale rol weggelegd voor de slagwerkers. De uitdrukking 'Off to the races' betekent zoiets als: 'nu de schouders eronder en aan de slag'. Guus Janssen: 'Toen ik de titel bedacht realiseerde ik mij niet dat deze zo toepasselijk zou zijn voor de huidige situatie. Na anderhalf jaar stilte gaat het stuk dan eindelijk gespeeld worden na het geduldig afwachtend trappelen achter de startlijn van Jeugdorkest Nederland.'

Off to the races is mogelijk gemaakt door het Fonds Podiumkunsten.

Maurice Ravel (1875-1937) – Pianoconcert in G

Wie de muziek van Ravel voornamelijk kent van de *Boléro* zal zeker verrast zijn door dit *Pianoconcert in G*. Maurice Ravel timmerde in 1928 al behoorlijk aan de weg als componist en had veel succes gehad met zijn *Boléro*, toen hij het idee opvatte om een pianoconcert te schrijven. Hij wilde een licht en niet als te serieus werk schrijven in de geest van Mozart en Saint-Saëns, waarmee hij bedoelde dat het vooral moest gaan om de muziek en niet om het dramatische effect. Hij ageerde daarmee tegen de heroïsche en bombastische muziek van veel 19e-eeuwse concerten.

Het duurde echter even voordat het stuk af kwam, afgeleid als hij was door zijn idee voor een pianoconcert voor alleen de linkerhand, dat hij schreef voor een vriend die zijn arm verloor tijdens de Eerste Wereldoorlog. Uiteindelijk kwamen beide pianoconcerten, de enige twee die hij schreef, ongeveer tegelijk af in 1930. Zoals vele Fransen raakte ook Ravel na de Eerste Wereldoorlog gefascineerd door de opkomst van de jazz en beide pianoconcerten zitten dan ook vol jazzy effecten, al zijn ze toch erg verschillend van karakter. De drie delen van het *Pianoconcert in G* verschillen ook weer erg van elkaar. In het eerste deel buitelen diverse genres over elkaar heen: zowel jazzinvloeden als Ravels Spaanse roots (hij had een Spaans-Baskische moeder en een Zwitserse vader) zijn duidelijk te horen. Het contrast met het melodieuze tweede deel is groot. Het is het serene rustpunt van het stuk en van grote schoonheid. De finale is een luidruchtige explosie van muzikale motieven en thema's die deels teruggrijpen op eerder werk, waaronder de *Boléro*. Het *Pianoconcert in G* werd het laatste werk dat

Ravel schreef en het wordt, mede door de rijkdom aan stijlen en verwijzingen naar eerder werk, vaak gezien als zijn muzikale testament. Het jaar na de première (1932) werd een neurologische aandoening bij Ravel vastgesteld waardoor het schrijven, praten en coördineren van zijn bewegingen snel achteruit gingen.

Nicolai Rimski-Korsakov (1844-1908) – Sheherazade, opus 35

Sheherazade van Nikolai Rimski-Korsakov, een suite voor symfonieorkest uit 1888, is niet alleen het onbetwiste meesterwerk van de componist, maar wordt ook gezien als een van de beste 19e-eeuwse Russische klassieke werken. Het werk is geïnspireerd op de verhalen uit Duizend-en-een-nacht waarin Sheherazade, de nieuwe echtgenote van de tirannieke koning Sjahriaar, erin slaagt aan haar lot te ontkomen door verhalen te vertellen. Die waren zó boeiend dat de koning, die tot dan toe alle echtgenotes na een nacht had laten ombrengen, besloot haar in leven te laten. In dit werk komen de verhalen van de vertelster muzikaal tot leven in de delen *De Zee en Sinbads Schip*, *Het verhaal van Prins Kalandar*, *De jonge prins en de prinses* en *Feest in Bagdad*. Dat betekent overigens niet dat de muziek echt de verhaallijnen volgt. De muziek geeft vooral de sfeer aan van de verhalen door de kleurrijke orkestratie en de vertolking van voorbijkomende personages door specifieke instrumenten en thema's. Zo herken je *Sheherazade* door adembenemende vioolklanken waar je wel naar móet luisteren, en bijvoorbeeld de Kalandarprins door de fagot. De sultan banjert daar geregeld doorheen met een enigszins lompe thema met steeds dezelfde noten uit een dalende hele-toonstoonladder, maar dat thema houdt steeds minder stand naarmate het stuk vordert.

De symfonische suite *Sheherazade* maakt veelvuldig gebruik van Oriëntaalse klanken, maar blijft een stuk geschreven in de Russische muziektraditie. Rimski-Korsakov haalde, net als de andere componisten uit 'het machtige hoopje', de grote vijf Russische componisten (naast Rimski-Korsakov bestaande uit Balakirev, Borodin, Cui en Moessorgski) van zijn tijd, zijn inspiratie uit volkswijsjes en -verhalen. Daardoor bleef hij, ondanks zijn originele muziek, toch trouw aan de 'eigen' Russische cultuur, die overigens een enorm gebied bestreek. Rimski-Korsakov bleef relatief onbekend, maar de autodidact was de leermeester van grote componisten na hem, waaronder Prokofjev en Stravinsky.

ORKESTBEZETTING

VIOOL 1 Luna van Leeuwen (concertmeester), Vivian Giesbertz* (plaatsvervangend aanvoerder [plv av]), Remi Blokker, Mara Mostert, Susanna Bazen, Fransje van den Berge, Syl van Heeringen, Wieke Kramer, Freke van Krimpen, Ivar Masé, Nigel Menting, Eva Maria de Nooij, Julia Raggars, Xander Wassenaar* Julia van Veen **VIOOL 2** Lucien Renette (aanvoerder [av]), Else Baas (plv av), Saskia Attema, Ada Berghuis, Daphne Biron, Marije van den Bogaard, Pieter van den Broeck, Sannah de Haas, Nathan Klopper, Susanna Koppe, Karolien Oostra, Miki Rigutto, Sterre Rutten, Sofia Schuddeboom, Judith Vuijk **ALTVIOOL** Sophie Capelle (av), Arkady Blekherov (plv av), Veerle Dickhoff, Marit Eradus, Florian de Jonge, Noa Pierik, Rozemarijn Slikkerveer, Tygo de Waal, Julia Baas, Buğra Yüzügüdü **CELLO** Andrej van Brakel* (av), Charlotte Schoonhoven (plv av), Douwe Eisses*, Leyah Priester, Madelief Rademaker, Riemke Rebel, Tjitte van den Bedem, Christiane Walta **CONTRABAS** Anneke Attema (av), Marijn Blokker (plv av), Mischa Niemel, Kayla Semedo Moreira, Joost Slootbeek, Wiek van Venetië **FLUIT** Robin van de Paverd, Elma Spons, Alise Anna Alksne **HOBO** Joey Bormans, Casijn Broerse **KLARINET** Mariëtte Koens, Maarten Takken **FAGOT** Adam Luttmer, Leonardo Núñez **HOORN** Sybren Faber, Camiel Lemmens, Tobias van der Wardt, Chris Nicolai **TROMPET** Eva Ye, Rik Heijnen, Lisa Schiffler **TROMBONE** Bente van der Brug, Floris van Daalen, Pelle van Esch **TUBA** Daniël Schwagermann **SLAGWERK** Jord Spruyt (av), Steije Maurer, Joep de Mooij, Keith Ng, Remco Arets, Bram van Helvoort **HARP** Claire Schuurmans

*Orkestleden met een * achter hun naam hebben een instrument van het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds (NMF) in bruikleen.*

JEUGDORKEST NEDERLAND

Onderdeel van Nationale Jeugdorkesten Nederland (NJON)

Churchillplein 1

7314 BZ Apeldoorn

tel. 055 579 1221

info@njon.nl

www.jeugdorkest.nl

provincie
Gelderland

Apeldoorn

Stichting
De Weille Ogier

&boon

stayokay

unica uw financieel huis

NOVICACTUS BV

COTTON SUITE

DE WILDE
ERAS ARBORETUM